

конгресі, організованому Міжнародною астронавтичною федерацією, уперше її віцепрезидентом обрали представника України – генерального конструктора–генерального директора ДП «КБ «Південне» Олександра Дегтярева. Йому довірено чи не найважливішу сферу відповідальності керівників федерації – зв'язки з промисловістю [3, с. 29].

Таким чином, в Україні створено систему державного управління космічною діяльністю за функціональним принципом, яка ґрунтується на Конституції України, Законі України «Про космічну діяльність» та інших Законах України, організація і реалізація якої покладена на Державне космічне агентство України. Створена система, існуючий статус і роль ДКАУ відповідає національним потребам України в сфері космічної діяльності та вимогам міжнародного та європейського законодавства щодо використання космічного простору.

Література

1. Історія ДКАУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.nkau.gov.ua/nsau/catalognew.nsf/mainU/C571EC56181E6443C3256BF80052D38F?OpenDocument&Lang=U>.

2. Кузнецов Е. Високотехнологічна і прибуткова галузь / Е. Кузнецов // Український журнал. – 2001. – № 9. – С. 12-15.

3. Михайленко О. Космічна Україна: статус зберігається, а програма оновлюється / О. Михайленко // Віче. – 2016. – № 1. – С. 28-33.

УДК 338.48:339 (043.2)

Мамотенко Д. Ю., к.е.н., доцент,

Шевченко О. В., к.е.н., доцент,

Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

РОЛЬ АВІАТРАНСПОРТУ В ТУРИСТСЬКІЙ ГАЛУЗІ

Транспортні послуги – один з основних видів обслуговування в туризмі. На них припадає більша частина ціни туру (60 %). Туристськими установами для організації подорожей використовуються різні види транспорту. Основна частка в загальній масі транспортних послуг належить авіаційному транспорту [1].

Надання транспортних послуг і транспортних засобів можуть бути включені до складу туру або зарезервовані організатором та надані туристу за плату на місці. Турист може самостійно придбати такі послуги в місці перебування. Транспортні засоби можуть бути товаром, об'єктом оренди, об'єктом і засобом атракції, а також брати участь у генерації особливих видів туристичного продукту, відмінних від перевезення. Вони також можуть служити місцем розміщення, індивідуальним транспортним

засобом, об'єктом розваги [1].

Вибір транспортних засобів при туристських подорожах визначається рейтингом популярності, ступенем розвитку транспортної системи, видом подорожей, протяжністю маршруту, добробутом населення, тарифами, національними традиціями, демографічною структурою.

Туризм і транспорт мають багато схожих рис. Це великі міжгалузеві комплекси з розгалуженою багатоланковою структурою, що мають велику значимість для світового господарства, залежні від зовнішнього середовища (політичних, економічних, соціальних і природних явищ) і фактору сезонності, здійснюють значний вплив на зовнішнє середовище (екологію, географічний розвиток, економіку регіонів), що залежать від інфраструктури і відчують сильний вплив людського фактору.

За статистикою туризму та у відповідності з Рекомендаціями, розробленими ЮНВТО, пропонується наступна класифікація засобів транспорту [2]:

1. Повітряний транспорт: регулярні рейси національних і закордонних авіакомпаній; чартерні рейси національних і закордонних авіакомпаній; інші рейси: приватні літаки, повітряні таксі, інші літальні апарати.

2. Водний транспорт: комерційні морські та річкові судна; інші морські і річкові судна.

3. Наземний транспорт: залізничний транспорт; автобусний транспорт; приватні автомобілі; мотоцикл, велосипед та ін.

Згідно зі статистикою, темпи зростання популярності авіатранспорту вище, ніж автотранспорту, що обумовлюється все більшим розширенням географії подорожей та існуючою стійкою тенденцією до скорочення термінів подорожі на користь їх частоти (зростання кількості короткострокових турів на далекі відстані). Тому об'єкт пильної уваги туристського бізнесу – авіаційні перевезення [3].

Літаки – найпопулярніший вид транспорту в світі (і в той же час найдорожчий). Це пояснюється тим, що авіація – найшвидший і зручний вид транспорту при переїздах на дальні відстані. Сервіс на авіарейсах в наш час задовольняє потреби більшості туристів. Авіаційні компанії, маючи міжнародні мережі бронювання і резервування, виплачують туристським агентствам певну суму за кожне заброньоване в літаку місце, мотивуючи їх тим самим вибирати авіап перевезення. Багато людей, перед тим як купити квиток на літак, замислюються, яким з них віддати перевагу. Для цього створено рейтинг авіакомпаній світу. Найголовнішими критеріями при виборі авіаційних компаній є якість обслуговування, надійність і комфорт перельоту. Політика вартості у цьому разі виділяється в абсолютно самостійний показник. Консалтингова компанія Skytrax з Лондона, що спеціалізується на вивченні якості послуг, які надаються різними авіакомпаніями та аеропортами, визначила

найкращі авіакомпанії світу в 2015 році. Володарем World Airline Awards став близькосхідний авіаперевізник Qatar Airways. Рейтинг Skytrax ґрунтується на враженнях 18,9 млн. туристів із 105 країн світу. Під час опитування, що охопило понад 245 авіакомпаній, аналізувався 41 параметр, починаючи від процедури посадки до комфортабельності крісел і якості обслуговування [4].

Повітряний транспорт регулюється трьома засобами, зокрема, це: 1) національне регулювання – ліцензування авіаперевізників, які працюють як на внутрішніх, так і на міжнародних маршрутах; 2) міждержавне регулювання – коли регулярні повітряні маршрути ґрунтуються на угодах між урядами відповідних країн; 3) міжнародне регулювання – коли тарифи на регулярні авіарейси встановлюються (для членів авіаліній) на основі взаємних договорів між країнами-учасницями авіакомпаніями за посередництва Міжнародної асоціації повітряного транспорту (ІАТА) або третьої особи.

В рамках організації туристських подорожей існує кілька форм взаємодії туристичних фірм та авіакомпаній: бронювання місць та викуп квитків через агентства авіакомпаній; бронювання місць та викуп авіаквитків через системи бронювання; договір з авіакомпанією на квоту місць на регулярних авіалініях; агентська угода і робота в ролі агентства з продажу авіаквитків для своїх туристів; організація чартерних авіарейсів під туристські перевезення.

Таким чином, повітряний транспорт є однією з галузей світового господарства, що найбільш швидко розвивається і з кожним роком займає усе більш міцні позиції в загальносвітовій транспортній системі; суттєво впливає на розвиток туризму, і цей вплив продовжує зростати. Транспорт як великий міжгалузевий комплекс, має схожі риси з туризмом і здатний успішно розвиватися тільки при ефективному управлінні суміжними галузями.

Література

1. Бабарицкая В. К. Менеджмент туризма. Туроперейтинг. Понятийно-терминологические основы, сервисное обеспечение турпродукта: учеб. пос. / В. К. Бабарицкая, О. Ю. Малиновская. – М.: Альтерпрес, 2004. – 288 с.
2. Світова туристична організація UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org>.
3. UNWTO Tourism Highlights, 2011 Edition [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mkt.unwto.org/sites/all/files/docpdf/unwtohighlights11enlr_3.pdf.
4. Рейтинг лучших авиакомпаний мира за 2015 год [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://world-s.ru/avia/reitingavia/2783-reiring-best-aviakompanii-mira-2015>.